

07.22 ESEN AB

blandade uppgifter

Nedanstående information gäller omsättningstillgångarna hos ESEN AB. Hantera denna information kontomässigt på nästa sida. Skriv in kontonamn och kontoklass för de konton du anser dig behöva! ●●●

- A** Lagret IB-värde är 304 000 och består av 10 000 kg ekologiskt bekämpningsmedel (*för bekämpning av genmodifierat vete*). Inköspriset är 30 kr per kilo. Under året köper man in bekämpningsmedel vid fem tillfällen. Volymerna har varit 12 000, 8 000, 20 000, 10 000 och 15 000 kg med kilopriserna 25, 36, 42, 45 och 49 kr exkl. moms. Uppräkningens ordning är anskaffningens tidsordning och fraktkostnaden till det egna lagret har varit 4 000 kr per tillfälle. ESEN redovisar sina inköp i BAS-kontoklass 4. Inköpen sker på kredit och moms ska redovisas.
- Gör en tabell som visar de fem inköpen men bokför beloppen samlat!
- B** Kortfristiga fordringar har IB-värdet 172 800 och avser ett kortfristigt lån till en affärspartner i Frankrike. Lånet är på 18 000 EUR. I september återbetalas 14 000 EUR (*valutakursen är då 9,40 SEK*).
- C** Bland interimfordringarna finns en upplupen ränteintäkt på 4 320. Denna fordran avser lånet enligt B och är bokförd till samma valutakurs som fordran. I september, samtidigt med återbetalningen betalas räntan 1 350 EUR (*som noterats är valutakursen då 9,40 SEK*).
- D** ESEN AB har ett konto för pågående arbeten. IB-värdet på kontot är 460 000 och vid årets slut beräknas UB-värdet till 580 000.
- E** Under året får man in 30 000 (*inkl moms*) som slutredovisning i en konkurs. Pengarna är kopplade till en fordran som varit nedskrivet för befarad kundförlust. Fordran ursprungliga belopp var 80 000 och den var nedskrivet till 100%.
- F** ESEN AB har under året köpt aktier till ett värde av 300 000. Detta var en placering på kort sikt och bokslutsdagen sålde man hälften av aktierna. Affären medförde en förlust på 10% av aktiernas anskaffningsvärdet (*antag att aktieförsäljningen gjordes kontant*). De återstående aktierna ska värderas till bokslutsdagens aktiekurs.
- G** Vid årets slut är den upplupna ränteintäkten 100 EUR och valutakursen är då 9,80 SEK. Denna valutakurs gäller också vid omräkning av den kvarstående fordran.
- H** Vid årets slut är innehåller lagret helt igenom kurant och innehåller 20 000 kg. Lagret ska värderas i enlighet med FIFO och lagrets verkliga värde är 1 100 000.

Deluppgifter	Konton som behövs?
A Lagerinköp	
B Utlåning återbetalas	
C Upplupen ränteintäkt	
D Pågående arbeten	
E Osäker fordran	
F Aktier	
G Upplupen ränta och omvärdering	
H Lagervärdering	

07.22 ESEN AB *fortsättning* blandade uppgifter

(14XX) Lager	(24XX) Leverantörsskulder	(49XX) Förändring av pågående arbeten
(18XX) Kortfristiga placeringar	(26XX) Ingående moms	(40XX) Varuinköp
(16XX) Kortfristiga fordringar	(26XX) Utgående moms	(49XX) Lagerändring
(14XX) Pågående arbeten	( )	(82XX) Ränteintäkter
(15XX) Osäkra fordringar	( )	(83XX) Förlust vid fsg av aktier
(17XX) Upplupna ränteintäkter	( )	(84XX) Valutakursvinster
	( )	(84XX) Valutakursförluster
(19XX) Bankgiro		
	(39XX) Återvunna kundförluster	(83XX) Nedskrivning av aktier

07.22 ESEN AB

blandade uppgifter

LÖSNING

(14XX) Lager	
<i>IB</i>	304 000
H	162 000
<i>UB</i>	466 000

(24XX) Leverantörsskulder	
	3 291 250 A
	3 291 250 UB

(49XX) Förändring av pågående arbeten	
	120 000 D
	120 000 RR

(18XX) Kortfristiga placeringar		
F1	300 000	150 000 F3
		15 000 F4
<i>UB</i>	135 000	

(26XX) Ingående moms	
A	658 250

(40XX) Varuinköp	
A	2 633 000

(49XX) Lagerändring	
	162 000 H

(16XX) Kortfristiga fordringar		
<i>IB</i>	172 800	134 400 B
G2	800	
<i>UB</i>	39 200	

(26XX) Utgående moms	
E2	10 000

(14XX) Pågående arbeten	
<i>IB</i>	460 000
D	120 000
<i>UB</i>	580 000

( )	

(82XX) Ränteintäkter	
	8 460 C
	980 G1
	9 440 RR

(15XX) Osäkra fordringar		
<i>IB</i>	16 000	30 000 E1
E3	24 000	10 000 E2
<i>UB</i>	0	

( )	

(83XX) Förlust vid fsg av aktier		
F3	150 000	135 000 F2
<i>RR</i>	15 000	

(17XX) Upplupna ränteintäkter		
<i>IB</i>	4 320	4 320 C
G1	980	
<i>UB</i>	980	

( )	

(84XX) Valutakursvinster	
	800 G2
	800 RR

(19XX) Bankgiro		
B	131 600	300 000 F1
C	12 690	
E1	30 000	
F2	135 000	
<i>UB</i>	9 290	

( )	

(84XX) Valutakursförluster	
B	2 800
C	90
<i>RR</i>	2 890

(39XX) Återvunna kundförluster	
	24 000 E3
	24 000 RR

(83XX) Nedskrivning av aktier	
F4	15 000
<i>RR</i>	15 000

07.22 ESEN AB *fortsättning* blandade uppgifter

LÖSNING

- A** De fem lagerinköpen ger 2 633 000 som anskaffningsvärde eftersom totalt 20 000 i frakter inkluderas i anskaffningsvärdet (*Varuinköp, debet*). Ingående moms på inköp och frakt är sammantaget $0,25 * 2\,633\,000 = 658\,250$ (*Ingående moms, debet*) och ökningen av leverantörsskulder är därmed 3 291 250 (*Leverantörsskulder, kredit*).

Tillfälle	Volym	Kr/kg	Kr	Frakt	Kr totalt (inkl frakt)	Kr/kg (inkl frakt)	UB-värde enl FIFU	Moms
IB	10 000	30,00	300 000	4 000	304 000	30,40		76 000
januari	12 000	25,00	300 000	4 000	304 000	25,33		76 000
april	8 000	36,00	288 000	4 000	292 000	36,50		73 000
juli	20 000	42,00	840 000	4 000	844 000	42,20		211 000
september	10 000	45,00	450 000	4 000	454 000	45,40	227 000	113 500
november	15 000	49,00	735 000	4 000	739 000	49,27	239 000	184 750
Under året	65 000	40,20	2 613 000	20 000	2 633 000	40,51	466 000	658 250
Totalt	75 000	38,84	2 913 000	24 000	2 937 000	39,16		734 250

- B** Fordran är bokförd till kursen $172\,800 / 18\,000 = 9,60$ SEK. Återbetalningen är $14\,000 * 9,40 = 131\,600$ och av detta är $(9,60 - 9,40) * 14\,000 = 2\,800$ en valutakursförlust. $14\,000 * 9,60 = 134\,400$ tas bort från fordranskonto (*kredit*) men enbart 131 600 har erhållits till bankgirot (*debet*). Differensen (2 800) är en kursförlust (*debet*).
- C** 4 320 SEK till kursen 9,60 betyder $4\,320 / 9,60 = 450$ EUR. Ränteinbetalningen är $1\,350 \text{ EUR} * 9,40 = 12\,690$ SEK och 4 230 ($450 * 9,40 = 4\,230$) avser den upplupna ränteintäkten. Detta innebär en valutakursförlust på $4\,320 - 4\,230 = 90$. Resterande räntor ($12\,690 - 4\,230 = 8\,460$) är normala ränteintäkter under det innevarande året. (*Bankgiro, debet, 12 690 och Upplupna ränteintäkter, kredit, 4 320 och Valutakursförluster, debet, 90 och Ränteintäkter, kredit, 8 460*)
- D** Informationen visar att Pågående arbeten redovisas med nettometoden och ökningen 120 000 (*från 460 000 till 580 000*) betyder att 120 000 ska bokföras som en kreditpost i kostnadsklass, eftersom utgifter till nettobeloppet 120 000 balanseras som pågående arbeten. Utgifterna har kostnadsförts och tas genom krediteringen bort. Lämplig kontering är i klass 4. (*Förändring av pågående arbeten, kredit, 120 000, Pågående arbeten, debet, 120 000*)
- E** Den helt nedskrivna fordran har ett redovisat värde på 16 000 eftersom momsnedläggning inte medges vid befarad förlust. När man får in 30 000 (*inkl moms*) är förlusten 50 000 (*inkl moms*) och på detta belopp medges nedsättning av utgående moms ($0,20 * 50\,000 = 10\,000$). Fordransbeloppet efter momsreduktionen är då 6 000 (*dvs. momsen på det erhållna beloppet*) och när 30 000 betalas in för fordran, är 24 000 en återvunnen kundförlust. Man räknade inte med att få något, men man fick 30 000 och av detta är 6 000 en momsskuld och 24 000 en intäkt!
- F** Hälften av 300 000, dvs. 150 000 säljs med förlusten 10%. Erhållet belopp är då 135 000 och förlusten 15 000 (*Bankgiro, debet, 135 000 resp. Förlust vid försäljning av aktier, debet, 15 000 och Aktier, kredit, 150 000*). Balansdagskursen gör att de kvarvarande aktierna också måste skrivas ned med 10%. (*Aktier, kredit, 15 000 resp. Nedskrivning av aktier, debet, 15 000*)
- G** Den upplupna ränteintäkten är $100 \text{ EUR} * 9,80 = 980$ (*Ränteintäkter, debet, 980 resp. Upplupna räntintäkter, debet, 980*) och den kvarvarande fordran ($18\,000 - 14\,000 = 4\,000 \text{ EUR}$) ska värderas till $9,80 * 4\,000 = 39\,200$. Efter återbetalningen under **B** har fordran värdet $4\,000 * 9,60 = 38\,400$. Kursökningen har ökat fordrans värde från 38 400 till 39 200, dvs. med 800. (*Kortfristig fordran, debet, 800 resp. Valutakursvinst, kredit, 800*)
- H** Om 20 000 kg finns kvar i lagret och det ska värderas enl. FIFU är det de sist anskaffade 20 000 kg som ska räknas, dvs. $15\,000 * 49,27 + 5\,000 * 45,40 = 239\,000 + 227\,000 = 466\,000$ enligt tabellen ovan (*genomsnittspriset per kilo inklusive frakt används och har avrundats till två decimaler*). Lagrets värde har då ökat med 162 000 ($466\,000 - 304\,000 = 162\,000$). Lagerökningen (*debet, 162 000*) betyder att *Kostnad sålda varor* är just så mycket mindre än periodens inköp och inköpen krediteras via ett lagerändringskonto i BAS-kontoklass 4 (*Lagerförändring, kredit, 162 000*). Kostnad sålda varor ges då av att inköpsbeloppet (*Varuinköp, debet, 2 633 000*) minskas på grund av lagerökning (*Lagerändring, kredit, 162 000*) och är 2 471 000.